

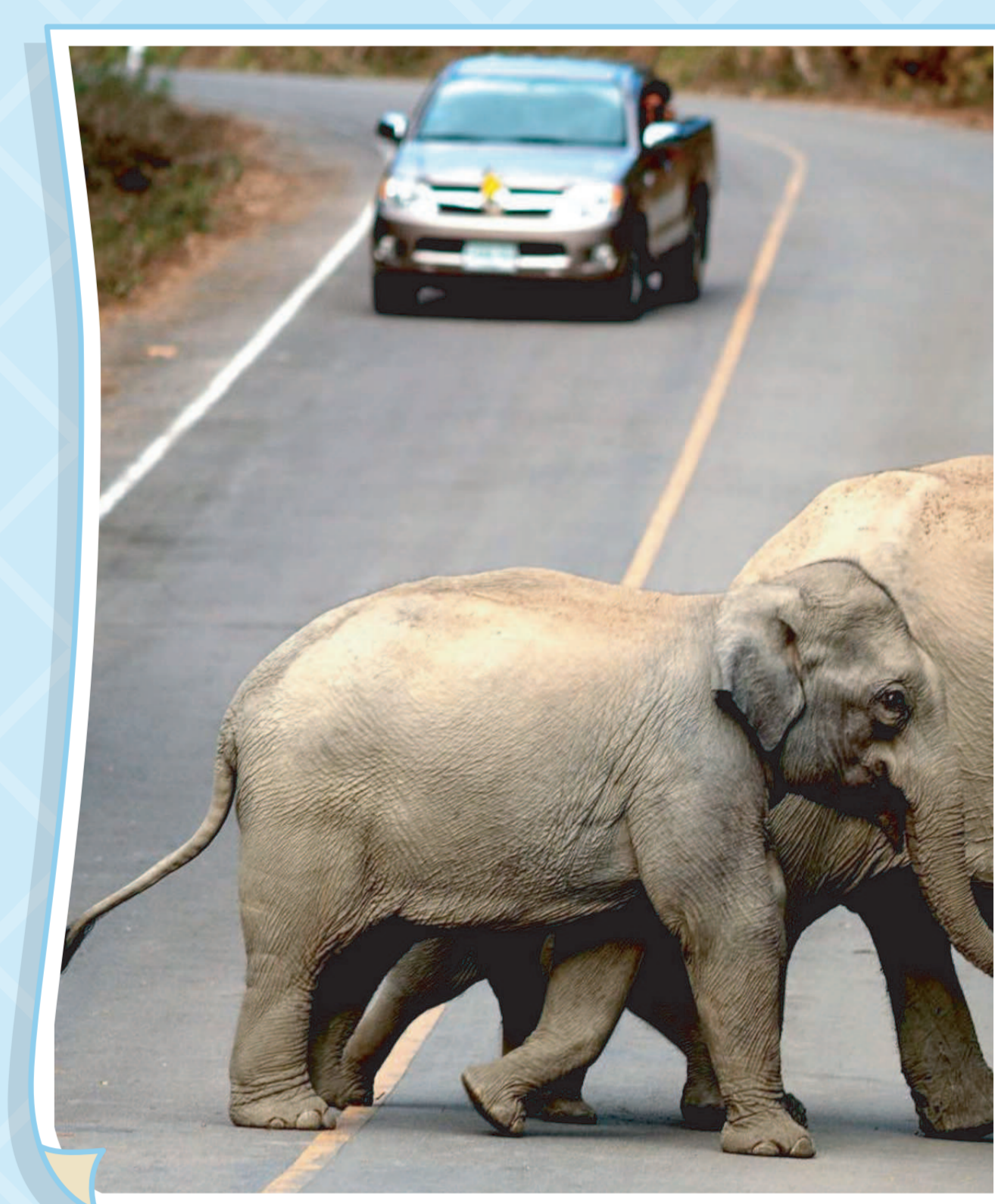

ทางเลี้ยว ทางออก ทางรอด ช้างอยู่ร่วมชุมชน

จากปัญหาพื้นที่ป่าที่ลดลงอย่างต่อเนื่องของประเทศไทย ทำให้พื้นที่หากินของช้างลดลงตามไปด้วย จึงเห็นช้างเดินข้ามถนน ที่ตัดผ่านป่าหรือช้างบุกรุกเข้ามาในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน เพื่อหาอาหารมากขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศไทย

คงไม่ใช่ความผิดของช้างที่รุุกเข้ามาในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน เพราะที่ดินตรงนั้นเคยเป็นแหล่งอาหารเดิมของช้างมาก่อน

และช้างต้องเดินหาอาหารไปเรื่อย ๆ ตามธรรมชาติ แต่เราจะทำอย่างไรให้ "ช้าง" และ "คน" สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยมีความขัดแย้งกันน้อยที่สุด

คุณจิรนา ณรงค์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ซึ่งมีวิถีชีวิตอยู่ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับช้างและเห็นชาวบ้าน ประสบปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมกับคณะทำวิจัยโครงการ ช้าง คน ป่า แนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาชุมชนติดแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่

จังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ซึ่งทำให้ชาวบ้านทราบถึงสาเหตุที่ช้างรุุกเข้ามาในพื้นที่หากินของตัวเอง และเข้าใจว่าชาวบ้านเองก็มีส่วนร่วมในการก่อปัญหานั้นจากการแย่งพื้นที่หากินจากช้าง และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างไม่ยั่งยืน ประกอบกับชาวบ้านมีความรัก และผูกพันกับช้างเป็นต้นทุนอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความร่วมมือในชุมชนเพื่อแก้ปัญหานี้ ได้ยั่งยืนกว่าชุมชนอื่น

เพราะเมื่อคนมีระบบความคิดที่ดี เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง ก็จะสามารถ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนได้ด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้ชุมชนอื่น ที่ประสบปัญหาคลายกันได้นำไปปรับใช้

๖๖
เพราะอย่างไรช้างกับคนไทยก็เกิดมาคู่กัน
ไม่ว่า อดีต ปัจจุบัน หรือ อนาคต...
๙๙

ข้อมูลอ้างอิง : • รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการช้าง คน ป่า แนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาชุมชนติดแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ จังหวัดบุรีรัมย์โดย จิรนา ณรงค์ และคณะ

นิทรรศการ "ช้าง ช้าง ช้าง น้องเคยเห็นช้างหรือเปล่า?"
56-03 / No. 03

ผลิตโดย
โครงการความร่วมมือทางวิชาการ
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)